

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na sironie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowemście-Pomorze.

ROK XV.

NOWEMŚCIE-POMORZE, WTOREK, DNIA 26 LISTOPADA 1935

N — Nr. 140

Mowa mec. Sergota, wygłoszona na zebraniu Str. Nar. w Brodnicy.

Mec. Sergot cofnął się na wstępie o 25 lat wstecz w dziejach Polski. Mówił, że naród polski we wszystkich swych odłamach i częściach dąży wówczas do odzyskania niepodległego państwa polskiego. To państwo polskie miało być państwem narodu polskiego. Takie jasne i zdecydowane żądanie postawił w r. 1903 w „Myślach nowoczesnego Polaka” Roman Dmowski. My narodowy odmawiamy żydom i ludzom pochodzenia żydowskiego prawa kierowania państwem polskiem. Żydostwo i masoneria muszą być usunięte poza nawias życia polskiego. Inne są tradycje polskie, a inne żydowskie. Gdy niemieckiemu ministrowi propagandy, dr. Goebbelsowi, powiedziano, że żyd to też człowiek, odpowiedział: „Naturalnie, ja przecież też twierdzę, że żyd to człowiek. Przecież pchła to też zwierzę, ale jakie?”. Nie możemy pozwolić na wypaczenie duszy polskiej przez żydostwo! Jest jeszcze gdzie żyć dla żydostwa, świat taki szeroki! W Polsce żyd nie może być sędzią, nauczycielem, jakimkolwiek urzędnikiem ani nawet kupcem dla Polaków. Także wszystko, co pachnie masonerią, nie jest zgodne z polskością.

P. Beck dąży do państwa, ale jakiego? — pytał mówca. Nasz stosunek do Niemców wygląda na obraz owcy, wążęcej prost do paszczy wilka. Pojedyńczy Niemiec jest porządnym człowiekiem, ale naród niemiecki jest zachłanny i przewrotny. Stosunek nasz do Francji nie jest takim, jakim być powinien. Nie potrzebujemy robić ukłonów w stronę Francji, mamy bowiem prawo do własnej polityki, ale zarazem nie możemy drzeć kotów z Francuzami, bo to jest sprzeczne z interesami polskimi. Nasz stosunek do Czechów wygląda prawie na zupełne zerwanie stosunków dyplomatycznych. Trzeba im wykazać nasze krzywdy, żądać swych praw! Inaczej, kto inny będzie korzystał ze sporu polsko-czeskiego. Nie jesteśmy sługą Ligi Narodów, tylko jej członkiem. Raz tylko marsz. Piłsudski potrafił uderzyć pięścią w stół! Nasza polityka zagraniczna musi być nastawiona na wielkość narodu.

Następnie po ocenie polityki zagr. przeszedł mówca do zagadnień wewnętrznych. Nie mamy dróg, mamy mało kolei, osie naszych wozów grzęzną na Kresach Wschodnich w błocie, ale wystawiamy marmury w pałacach. Dzieci nasze stają się analfabetami, ale mamy urzędników, którzy z połowy pensji albo jeszcze mniejszej mogliby żyć. Mamy bezrobotnych, którzy głodują, a równocześnie mamy na kilka samochodów w urzędzie. Oszczędności trzeba dokonać w instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych. Czem ma być aparat administracyjny? Państwo ma obywatela wychowywać, a nie tylko brać podatki. Jak my wyglądamy wobec zagadnienia bezrobocia? Bawimy się w drogie systemy społeczne. Polityka społeczna jest bardzo licha.

A jak wygląda polityka oświatowa? Tak, że młodzi maturzyści idą na uniwersytety, wyglądają bliźni jak trupy i są matułkami. Ojcowie nasi chodzili do szkoły, która stanowiła nieraz izdebkę, a wyszli z niej zdrowi i nauczyli się czegoś: stali się porządnymi ludźmi.

A nasza polityka gospodarcza? Wysuwa się hasło „Frontem do szarego człowieka”, a popiera się kartele. Samorząd gospod. niszczy się.

Stosunek do Kościoła katolickiego winien być taki, jaki wymaga naród o ogromnie przeważającej liczbie katolików. Trzeba uzgodnić politykę wewnętrzną i zewnętrzną z interesem narodu polskiego. Trzeba Polskę odżywić (oklaski), trzeba raz na zawsze Polskę uwolnić od zaszczenia i żydowskiego plugstwa (burzliw oklaski) Każdy musi mieć możność wytwarzania, trzeba zreformować banki akc., rozwiązać kartele i zlikwidować niepotrzebne przedsiębiorstwa pań-

stwowe. Żądamy pracy dla Polaków (fretyczne oklaski), prawdziwego frontu do wsi, reformy ubezpieczeń społecznych. Po oszczędnościach będzie dość pieniędzy. Mówca nie wierzy, by to zrobili ludzie, dziś decydujący, wykonają ten program ludzie, którzy go ukuli. Niech grzmi okrzyk, od którego zdrzą nasi przeciwnicy: „Na bok, bo Polska idzie!”

(Po przemówieniu mec. Sergota zabrzmiały burzliwe, długo niemilkające oklaski. Zebrane tłumy zwolenników obozu narodowego były rozentuzjasmowane. — Przyp. red.).

Zrozumienie interesów rolnictwa przez wojsko.

Niedawno donosiliśmy, że żołnierze dostawali mogą na śniadanie i kolację mleko zamiast herbaty lub kawy.

Obecnie wiele pułków wprowadziło już do jadłospisu żołnierskiego twaróg jako omastę do chleba, zaprawiany szczyptorkiem, kminkiem itp.

Zarządzenia te posiadają olbrzymią wagę nie tylko ze względu na zbył, ale i na przyzwyczajenie żołnierzy do spożywania płodów roln. i hodowlanych.

Czy będzie druga transza francuskiej pożyczki kolejowej?

W kołach politycznych rozeszła się sensacyjna pogłoska, że na skutek rokowań, przeprowadzonych w Paryżu przez p. wicem. Kocę z francuskim min. skarbu (od dłuższego czasu narad polsko-francuskich nie było), już w najbliższym czasie ma być wpłacona Polsce 2-ga transza francuskiej pożyczki kolejowej, w wys. około 150 milj. franków.

Równocześnie toczą się podobne rokowania w sprawie francuskiego kredytu zastawowego dla Banku Polskiego.

Mówi się także, że w niedługim czasie mają być rozpoczęte rozmowy dyplomatyczne polsko-francuskie dla wzajemnego wyjaśnienia i porozumienia się w całym szeregu spraw politycznych.

Czy runie blok złoty?

Prasa angielska obawia się spadku franka.

Paryż. Wobec wzmagającego się odpływu złota z Banku Francji podniesiono ponownie jego stopę dyskontową o 1 procent, t. j. z 4 do 5 proc. Ostatni bilans Banku Francji wykazuje odpływ blisko miljarda franków w złocie. Przyczyną tej paniki walutowej jest niepewność stosunków politycznych i trudności finansowe rządu francuskiego oraz możliwość upadku gabinetu Laval'a.

Prasa londyńska zastanawia się nad możliwością wprowadzenia ograniczeń dewizowych we Francji, któreby mogły doprowadzić do załamania franka. Mógłby zatem runąć główny filar bloku złotego.

Wobec przywrócenia w Grecji monarchji na tron powołany został król Jerzy, który już przybył do swego kraju.

Zbrodnicza działalność organizacyj ukraińskich.

Rząd litewski maczał swe palce.

Drugi dzień procesu morderców ś. p. min. Pierackiego upłynął na odczytywaniu aktu oskarżenia. Z opracowanego materiału dowiadujemy się o działaniu kilku organizacji ukraińskich, w których oskarżeni brali udział.

Głównym środkiem działania był terror. Po zamordowaniu kuratora Sobieńskiego w r. 1926 w r. 1927 zabito Ukraińca Huka, w r. 1928 dokonano napadu na urząd pocztowy, w 1929 r. — napadu na listonosza, w r. 1929 — zamachu na Targi Wschodnie, przy czym wszystkie te akcje ześrodkowały się we Lwowie.

W latach następnych kronika notuje następujące akty: W r. 1930, dnia 30 lipca, dokonany był napad rabunkowy na wóz pocztowy pod Bóbrką, przy czym zabito posterunkowego P.P. i zrabowano 26.000 zł. W tymże roku, w miesiącach letnich, UWO. rozwinęła pamiętną akcję sabotażową (t. zw. częściowe wystawienie UWO), paląc znaczną ilość zbudowań, stert i inwentarza w gospodarstwach rolnych, należących do Polaków, zrywając przewody telefoniczne i telegraficzne, niszcząc budynki P. P. itd.

W roku 1931, — kiedy weszła w życie nowa nazwa O. U. N., poza szeregiem śmiertelnych zamachów na Ukraińców bądź przeciwstawiającym się akcji rewolucyjnej bądź tych, których posądzono o udzielenie informacji organom policji, akcja bojowa objęła napady rabunkowe: na wóz pocztowy koło Birczy, przy czym poległ posterunkowy i został ranny woźnica, na żydowski „Bank Ludowy” w Borysławiu (sprawcami byli m. in. Wasyl Biłas i Dmytro Danyłyszyn), na urząd pocztowy w Truskawcu, na wóz pocztowy pod Peczyniżynem (zabito posterunkowego i raniono woźnicę), napad rabunkowy, z udziałem wspomnianego Wasyla Biłasa, na mieszkanie Kreppla w Truskawcu. Wreszcie rok ów upamiętnił się zamordowaniem posła Tadeusza Hołówni w Truskawcu (dn. 29 sierpnia), przy czym sprawcami bezpośrednimi zabójstwa byli, jak się następnie okazało, wspomniany Wasyl Biłas i Dmytro Danyłyszyn, pomocy zaś udzielił im Aleksander Bunił, Miłkołaj Motyka, Roman Baranowski i zbiegły potem zagranicę Michał Natow, (pseudonim „Zaliżniak” i „Osa”).

Oliary OUN.

W roku 1932 zamordowano znów szereg Ukraińców, pobito dwukrotnie dyrektora ukraińskiego gimnazjum państwowego we Lwowie, Babija, zabito podkomisarza P. P. (z referatu ukraińskiego) Józefa Czerchowskiego, następnie w dniu 30 listopada dokonano krwawego napadu rabunkowego na Urząd pocztowy i skarbowy w Gródku Jagiellońskim: w napadzie tym czynny udział wzięli Wasyl Biłas i Dmytro Danyłyszyn, zabójcy posła Hołówni.

W 1933 r., poza stałymi zamachami na Ukraińców, dokonane były: napad na kasę gminną w Korczyńcu, usiłowanie zabójstwa aspiranta P. P. (z referatu ukraińskiego) Jerzego Ciesieluczka, usiłowanie zabójstwa kuratora szkolnego Gadomskiego (sprawca postrzelił wywiadowcę P. P., chroniącego ustrzoną ofiarę), wreszcie wspomniany zamach na konsula we Lwowie, przy czym sprawca, bojowiec Łemk, zabił urzędnika Majłowa i zranił woźnego Długaja.

W 1934 r. zabito 3 policjantów, 2 strażników gmin, kilku Ukraińców „konfidentów” (m. in. dn. 9 maja we Lwowie — studenta Jakóba Baczyńskiego, o czym już była mowa), w dn. 25 lipca we Lwowie zastrzelono dyrektora Babija (sprawca zabójstwa — Michał Car, czynny był uprzednio w napadzie, dokonanym w Korczyńcu w r. 1933), wreszcie w ciągu tegoż roku dwukrotnie do zamachów użyty był materiał wybuchowy, w tym raz w postaci bomby, podłożonej w dniu 2 maja w drukarni „Pracja” we Lwowie.

Dalej wykazało się, że kierownicy organizacji terrorystycznych działali w porozumieniu z ministrami rządu litewskiego i paszporty na wyjazdy. Z ministrem spraw zag. Litwy, p. Zannusem, porozumiewał się w Genewie główny działacz ukraiński, Konowalec, przebywający stale zagranicą.

W dalszym ciągu akt oskarżenia mówi o przygotowaniu zamachu na woj. Józewskiego i na szereg osób w Warszawie. Słowem akt oskarżenia to duży szereg zbrodni ruchu ukraińskiego, zwłaszcza ich organizacji bojowych.

Zniżka cen przemysłowych.

Donoszą, że starania czynników rządowych idą w kierunku obniżenia cen przemysłowych, a węgla, cukru, żelaza, nafty na pierwszym miejscu.

Oby tylko to nastąpiło!

Z frontu włosko-abisyńskiego

Polowanie Włochów na Negusa podczas jego powietrznej podróży na front.

Addis-Abeba. Ostatnio Negus opuścił samolotem stolicę. Dopiero po powrocie cesarza cenzura pozwala omawiać szczegóły jego podróży. Cesarz opuścił Addis Abebę o godz. 6.30 w samolocie, pilotowanym przez lotnika francuskiego Rene Drouillet. Samolotowi towarzyszyły dwa inne aparaty, wiozące lekarza przybocznego oraz sekretarza osobistego cesarza. O godz. 9 cesarz przybył do Dżidziga, gdzie mieści się główna kwatera frontu ogadeńskiego. Niezwłocznie po przyjeździe cesarz dokonał przeglądu wojsk, po czym odwiedził szpital, gdzie wręczał odznaczenia żołnierzom.

Po powrocie ze szpitali cesarz odbył naradę z rasem Nasibu, gubernatorem prowincji Harraru i generałem tureckim Wahib paszą.

Po tej konferencji cesarz odjechał samolotem na inspekcję frontu w okolicach Daghabur, interesując się bardzo w szczególności czterema czolgamami, zdobytymi w pobliżu Anele. Z Daghabur cesarz powrócił z rasem Nasibu, generałem Wahib paszą, oficerami sztabu i lotnikami. We środę cesarz dokonał nowego przeglądu wojsk, po czym odjechał samolotem do Harraru. Nazajutrz rano cesarz odleciał ze stacji Diredausa samolotem do stolicy.

W chwili lądowania samolotu cesarskiego nadeszło z Harraru doniesienie, że dwa samoloty włoskie krążyły przez dłuższy czas w okolicach Harraru i Diredausa. Istnieje prawdopodobieństwo, że Włosi otrzymali wiadomość o podróży lotniczej cesarza i być może łudzili się nadzieją, że uda im się spotkać w powietrzu z samolotem cesarskim.

Cesarz Abisynji, na mule pod parasolem, wyprowadził osobiście ze stolicy 75 tys. wojska na front.

Zuchwały lot do bieguna.

3200 km. nad śnieżną pustynią.

Nowy Jork. Ostatnio z wyspy Dundee, należącej do archipelagu Nowej Szkocji (w Kanadzie), wystartowali lotnik Kenyon (z pochodzenia Londyńczyk) i Ellsworth, znakomity badacz afrykański, w kierunku bieguna południowego, do ziemi admirała Byrda.

Trasa lotu wynosi przeszło 3200 km., przechodzi ona nad ziemią Weddella, nad lądem podbiegunowym i morzem Rossa. Większość terenów, nad którymi lecą lotnicy, nie jest zbadana.

Samolot jest w stałej komunikacji radiowej z redakcją gazety „New York Times”. W godzinę po odlocie Ellsworth zakomunikował, że podróż ma przebieg pomyślny. Celem podróży lotników jest zbadanie lądu Antarktydy, który jest tej wielkości, co Europa i Australia, razem wzięte.

Budowa nowej krypty na sarkofag marsz. Piłsudskiego.

Naczelny komitet uczczenia pamięci marszałka Piłsudskiego komunikuje:

„Od dłuższego czasu pomiędzy Naczelnym komitetem a ks. metropolitą krakowskim Sapiehą nawiązana jest współpraca, mająca za cel ustalenie w podziemiach katedry Wawelskiej miejsca ostatecznego spoczynku marszałka Józefa Piłsudskiego.

Punktem wyjścia dla tej pracy było stwierdzenie, że krypta św. Leonarda nie daje możliwości wzniesienia sarkofagu Marszałka oraz że najwłaściwsza do tego celu będzie specjalna krypta.

W poszukiwaniu miejsca w rezultacie w dn. 18 ym listopada r. b. postanowiono poświecić na sarkofag Marszałka kryptę pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, sąsiadującą z kryptą króla Stefana Batorego.

Prace nad technicznym rozwiązaniem zagadnienia dojścia do tej krypty, doprowadzenia jej do

Abisyńczycy weszli do Somali włoskiego.

Nadeszła wiadomość, że na froncie południowym ras Desta na czele większego oddziału przedostał się na tyły wojsk włoskich na terytorjum Somali włoskiego.

Odpowiedź polska na notę włoską.

Dn. 21 bm. złożona została rządowi włoskiemu odpowiedź rządu polskiego na ostatnią notę włoską w sprawie sankcyj.

Ameryka przerwie wywóz nafty do Włoch.

Rząd St. Zjednoczonych zażądał od przemysłowców naftowych, aby dobrowolnie przegrali wywóz nafty do Włoch.

stanu używalności oraz związanym z tem remontem samej Wieży Srebrnych Dzwonów rozpoczęte będą natychmiast. Po ich ukończeniu przyjdzie kolej na architektoniczne rozwiązanie oraz na zaprojektowanie i wzniesienie sarkofagu, w którym złożona będzie srebrna trumna z ziemskimi szczątkami Józefa Piłsudskiego.

Postulaty programowe kupiectwa pomorskiego.

Gdynia. Podczas odbywającego się w Gdyni walnego zjazdu delegatów Związku Tow. Kupiectwa całego Pomorza uchwalono znamienne rezolucje, w której treści znajdują się następujące punkty: „Kupiectwo pomorskie wita z radością wytyczne polityki nowego rządu na odcinku gospodarczym, wyrażając gotowość współdziałania w opanowaniu trudności przy odbudowie życia gospodarczego.

Zjazd domaga się zwrócenia uwagi na rynek wewnętrzny, posiadający dużą pojemność, a jednak zaniedbany podczas zabójczej polityki kartelowej. Należy rozwinąć problem rozrastania się karteli, żerujących na konsumencie i powodujących utrzymywanie cen artykułów pierwszej potrzeby na wysokim poziomie. Zjazd domaga się reformy ubezpieczeń społecznych w kierunku uzdrowienia ich wybujałej administracji, co pozwoli zmniejszyć ciężary społeczne bez uszczuplania praw ubezpieczalni.

Zjazd żąda ograniczenia etatyzacji handlu i decentralizacji zakupów, dokonywanych przez instytucje państwowe i samorządowe.

Domaga się on również ograniczenia działalności handlowej w różnych organizacjach, które, nie ponosząc świadczeń na rzecz skarbu, zabijają handel prywatny. Do wszystkich punktów uchwalonej rezolucji zjazd przedłożył szczegółowe uzasadnienie i skieruje uchwały do wicepremiera i ministra skarbu, inż. Kwiatkowskiego.

dając cios śmiertelny kuzynowi, myślał jedynie o jego żonie. Weźmie zatem cały jego majątek i będzie zarządzał nim rozsądnie i uczciwie.

Robert nie lubił dzieci — to też z uczuciem dobrowolnej męki i poświęcenia się przyjął wiadomość, że lord Karol pozostawił córkę, której opiekunem miał być on sam. I powiedział sobie w duszy, że wszelkie nieprzyjemności, jakie mu sprawi zarząd majątku i wychowanie dziewczynki, będzie uważał za karę Boską, którą znieśnie z pokorą i poddaniem się woli Bożej. Postanowił też żyć skromnie, wspomagać biednych i stać się dobroczyńcą całej okolicy.

Bywały nawet chwile, w których cieszył się, że usunął kuzyna i że posiadać będzie jego dochody, przeznaczone w znacznej części na dobroczynne cele. Wtedy stawał się spokojniejszym i układał najrozmaitsze plany na przyszłość.

Po upływie kilku tygodni powziął zamiar pojechać do Paryża. Cztery miesiące minęły bowiem od owej okropnej nocy, a nikt jeszcze nie wiedział, czy lord Karol żyje czy nie. Robert mieszkał dotąd nawet w hotelu, nie chcąc się wprowadzić do zamku dopóty, dopóki nie przywiezie

Burzliwy zjazd rolnictwa pomorskiego.

Próby uwolnienia się z pod opieki sanacyjnej.

W dniu 20 bm. odbył się w Toruniu wielki zjazd rolników, należących do T. R. P. Zainteresowanie zjazdem było bardzo duże, bo pomimo kryzysu zjechało ok. 700 członków. Po nabożeństwie o godz. 11 otworzył obrady w sali „Dworu Artusa” prezes p. Czarliński. Po dłuższym przemówieniu prezesa miał wygłosić referat, według porządku już zgóry przygotowanego, p. Prądzyński. W chwili, gdy zaczął przemawiać, podniosły się na sali głosy, domagające się zmiany porządku obrad. Ogromna większość sali opowiedziała się za tą propozycją.

Wówczas, po uspokojeniu się, p. Czarliński zapowiedział, iż wniosku przyjąć nie może, albowiem w myśl statutu wnioski musiały być przedłożone na trzy dni przed zjazdem. Wówczas zaczęli zabierać głos delegaci, oświadczając, że nie przyjechali wysłuchiwać referatów szkolnych, lecz po to, by się naradzić nad ciężką dolą rolnictwa pomorskiego.

Gdy przewodniczący nie chciał ustąpić i udzielił głosu p. Prądzyńskiemu, z sali krzyczano „Nie damy się wodzić za nosy”!

Wśród ogólnej wrzawy rozpoczął przemawiać p. Wojciechowski z Zielnowa, wołając: „Zarząd T. R. P. wybrany został przez listonoszów i starostów. Nie potrzebujemy takiego zarządu! Precz z listonoszami! Precz ze starostami! Precz z Czarlińskim!”

Na sali powstała ogromna wrzawa. Nie mogąc doprowadzić do ładu, a nie chcąc ustąpić, przewodniczący Czarliński przerwał obrady do godz. 14.

Zebrani jednak sali nie opuścili. Jeden przez drugiego krzyczeli: „Oszuści, z kartelami ręka w rękę idą”. Precz z nimi! Wojciechowski wołał: „Chcemy mieć własny, legalny zarząd. Nasz stary zarząd niech przewodniczy!”

Na ogólne żądanie, wśród oklasków za stołem prezydjalnym, ukazali się pp. Hillar i Dulski ze starego zarządu, pierwszy z nich zaczął przemawiać. W tej chwili komisarz P.P. Podgórski oświadczył, że wobec zamknięcia obrad nie wolno przemawiać dalej i wzywał zebranych do opuszczenia sali. Interwencja policji wywołała jeszcze silniejszą wrzawę. Ostatecznie zebranych uspakajał p. Hillar, który wzywał do rozejścia się. Zwolna po tem wezwaniu opróżniła się sala. Wejście na salę policji wywołało ogromne oburzenie. Jest to wypadek nieznan, by w ten sposób załatwiano słuszne żądanie rolników. Gdy po przerwie obiadowej rolnicy zebrali się tłumnie w sali po raz drugi, przyszedł oddział policji i zabrano z sali p. Wojciechowskiego celem spisania protokołu. Naturalnie wywołało to znowu burzę oburzenia. Wielu delegatów, widząc, że prezydium zebrania uparcie trwa przy swoim porządku, opuściło salę. Potem obradowały już komisje dla przygotowania rezolucji do uchwalenia.

Dalsze obrady trwały już przy bardzo małej liczbie delegatów. Uchwalono rezolucje i zakończono zjazd o godz. 19-tej. — Uchwalone rezolucje podamy później.

„Dzień Pomorski” usiłuje wykazać, że zaburzenia te wywołała garstka krzykaczy. Jest to oczywiście zwykłe bujanie czytelników. Wzburzenie, które się ujawniło na owym zjeździe, to tylko żywiołowy wylew długo tłumionej goryczy na pogwałcenie słusznych praw P.T.R. przez narzucenie mu niewłaściwego zarządu i na przepaszczanie najżywniejszych interesów rolnictwa pomorskiego.

Mandat senatorski insp. Sejby zatwierdzony.

Warszawa. Generalny Komisarz Wyborczy na mocy art. 34 ord. wyb. do Senatu ogłasza, że mandat senatora z wyboru wojewódzkiego Kolegium Wyborczego w Toruniu, wakujący po sen. Stanisławie Torze, został przyznany p. Tadeuszowi Sejbowi, inspektorowi szkolnemu w Toruniu.

z Paryża dowodów śmierci lorda Karola. Miał jednak dosyć pieniędzy na zapłacenie lekarzy i na podróż do Francji i nikt w świecie nie byłby przypuszczał, że pieniądze te wziął z kieszeni zamordowanego!

Opinia o nim też prędkiej, a dziwnej uległa zmianie. Nielubiony dotąd, stał się nagle przedmiotem ogólnej sympatii. Wychwalano jego dobre i szlachetne serce mimo, że wiadomem było powszechnie, że z powodu jakiegoś złego czynu, którego może nawet nie popełnił, wypędził go ojciec z domu i oburzano się na surowość starego sir Morton.

Ojciec jego, sir Alfred Morton, znanym był z zacności charakteru. Nie mając wielkiego majątku, zajmował rozmaite honorowe i płatne urzędy w hrabstwie i należał do najlepszego towarzystwa. Matka, córka barona Kennen, słynęła z urody, lecz umarła w młodym wieku, opłakiwana i żalowana przez wszystkich, którzy ją znali. Nic więc dziwnego, że syn takich rodziców, po „wyszumieniu” w młodości, stał się teraz człowiekiem rozsądnym i godnym spadkobiercą lorda Karola.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

SUMIENIE.

Powieść z angielskiego.

(Ciąg dalszy).

Błądząc jako Ludwik Morel po ulicach Paryża, okryty łachmanami i przemoczony do suchej nitki, marzył o jasnej i szczęśliwej przyszłości przy boku nad wszystko ukochanej kobiety. Przysięgał sobie w duszy, że poświęci się dla niej i starać się będzie jedynie o jej szczęście.

W życiu dziwnego tego człowieka odgrywała miłość dla lady Gwendoliny najważniejszą rolę i budziła w nim z jednej strony szlachetne uczucia, popychając go z drugiej strony do podłej zbrodni.

Teraz śmierć lady Gwendoliny uważał poprostu za zemstę Opatrzności, wymierzoną mu za popełnione morderstwo. Wobec tego poniósł już karę za zbrodnię, przeto był przekonany, że z cystem sumieniem może się stać właścicielem majątku Karola. Nie był on mordercą z chęci i ja-

Zapytanie nasze pod adresem p. wicestarosty Budnika.

Członkowie Rady Powiatowej i Wydziału Pow. powiatu lubawskiego i to oczywiście nie wszyscy, a tylko ci „wybrani”, należący do b. już BB. — albo uważani za takich — otrzymali następujące pismo:

„Nowemiasto, dnia 13. XI. 1934 r.

Wielce Szanowny Panie!

Na dzień 16 listopada r. zostało zwołane posiedzenie Rady Powiatowej dla wyboru członków Sejmiku Wojewódzkiego oraz dla załatwienia szeregu innych ważnych spraw. Z uwagi na ważność posiedzenia **proszę uprzejmie o niezawodne i nieco wcześniejsze przybycie.**

Łączę wyrazy prawdziwego poważania

(—) Czesław Budnik, wicestarosta.

Co do powyższego pisma p. Wicestarosty nauwajają nam się naprawdę bardzo poważne wątpliwości i zastrzeżenia. P. Wicestarosta jest osobą urzędową. Powstaje więc pytanie: **Jakim prawem i z jakiego tytułu zwołuje p. Wicestarosta do siebie prywatne zebranie części członków Rady Powiat. i Wydziału Pow.** Ze uczynił to urzędowo, dowodzi tego nietylko określenie pod jego podpisem „wicestarosta”, ale ponadto i stempel urzędowy na kopercie: **„Wydział Powiatowy — Nowemiasto n. Drwęcą. A nie dość jeszcze na tem, pismo to jest zafrankowane znaczkami: „Przesyłka urzędowa”.** A więc p. Wicestarosta jako osoba urzędowa zwołuje do siebie prywatne zebranie na koszt powiatu. Jak to usprawiedliwić, my tego żadną miarą zrozumieć nie możemy. Dlatego pozwalamy sobie zwrócić się z prośbą do p. wicestarosty Budnika o wyjaśnienie nam powyższego.

WIADOMOŚCI.

Nowemiasto, dnia 25 listopada 1935 r.

Kalendarzyk. 25 listopada, poniedziałek, Katarzyna P. M.
26 listopada, wtorek, Piotra P. M.
Wachód słońca g. 7 — 12 m. Zachód słońca g. 15 — 34 m.
Wachód księżycy g. 8 — 17 m. Zachód księżycy g. 15 — 44 m.

z miasta i powiatu

Komisja dla rejestracji pojazdów mechan.

i egzaminowania kierowców będzie urzędowała w Toruniu w dniach 2 i 16 grudnia 1935 od godz. 8—13.30.

T. C. L.

Nowemiasto. Przypominamy o przyjeździe **ks. dr. Milika, dyrektora T. C. L. w Poznaniu**, który to przybywa do Nowomiasta 26 bm. i wygłosi o godz. 17 w sali p. Tom. Rogowskiego referat na temat **„T. C. L. a przyszłość Polski”.**

O jak najlichnijczy udział prosi —

Zarząd T. C. L.

W sprawie gwiazdki dla ubogich.

Nowemiasto. W dniu 22 bm. odbyła się pod przewodnictwem tymczasowego burmistrza, p. Wachowiaka, konferencja porozumiewawcza w sprawie tegorocznej akcji gwiazdkowej dla najbiedniejszych dzieci Nowomiasta.

W konferencji brały udział panie przewodniczące miejsc. organizacji charytatywnych, a mianowicie pp.: Kyclerowa, przewodn. Tow. św. Winc. a Paulo, Gruszczyńska, przewodn. Rodziny Policyjnej, Siostra Gminna, Wille-tówna, przeska Tow. Panien, z ramienia Dzieci Marji Zagórska i Swiniarska, Dyrektor Gimnazjum Gołab i kier. Szkoły Powsz. Wasyluk.

Po dłuższej dyskusji, nacechowanej troską o udzielenie najwydatniejszej pomocy najbiedniejszym dzieciom, postanowiono skonsolidować całą akcję gwiazdkową w Szkole Powszechnej przy materiale poparcia innych organizacji. Rozważając kwestię urządzenia gwiazdki dla rodzin bezrobotnych, zebrani uznali za celowe zwołanie przez p. Burmistrza osobnego zebrania pp. przesów organizacji społecznej i zawodowej celem skoordynowania również tej akcji.

Z sesji Sądu Okręgowego.

Nowemiasto. Na sesji wyjazdowej Sąd Okręgowy z Grudnia w sobotę 23 bm. pod przewodnictwem p. sędziego Rylskiego i z oskarżenia prok. p. Pyszczyńskiego rozpatrywał następujące sprawy: Jan Okonek z Nowomiasta i Arentowicz z Boku, pow. Brodnica, za kradzież obligacji państw., złotego damskiego zegarka, 40 marek niem. w złocie (? monet) i gotówki 180 zł u p. Gajewskiego w Nowemiejście pierwszy z powodu przyniesienia się, lecz niewiedzy wspólnika, zasądzony został na karę 2 lat i 4 miesięcy więz., a drugi na 2 lata więz. Obu osk. odprowadzono zaraz do więzienia Zacharski J. z Radomna za przemyt 100 cygar i tytoniu zasądzony został na zapłacenie Skarbowi Państwa zł 1830 zł, a w razie nieściągalności zapłaty z zamianą na 61 dni więzienia. Dalsze 3 sprawy zostały odroczone, a w dwóch wypadkach nastąpiło po przesłuchaniu świadków uniewinnienie.

Sprawa p. Kotewicza Bern. z Mroczenka o zniesławienie na piśmie ś. p. marsz. Piłsudskiego.

Nowemiasto. Ostatnio donosiliśmy ze sali sądowej, że w sprawie p. Kotewicza Bern. z Mroczenka o zniesławienie ś. p. marsz. Piłsudskiego **wyrok będzie ogłoszony w sobotę o godz. 12 ej.** To nastąpiło, a mianowicie Sąd postanowił zbadać inkryminowanego pisma poruczyć jeszcze jednemu grafologowi. Zaznaczyć należy, że p. Kotewicz za owe pismo, którego autorstwa stanowczo się wypiera, skazany został na 8 mies. więzienia, z których już 2 miesiące odsiedział i dopiero na jego stanowcze naleganie sprawa ta została z nowa poprowadzona. My tej bardzo osobliwej sprawie poświęcimy nieco więcej uwagi, ale oczekujemy najpierw jej sądowego ukończenia.

„Sokół” ku czei Paderewskiego.

Lubawa. W ub. czwartek odbyło się zebranie nadzwyczajne „Sokola”, które zajął przez dh. Roszczak. Obecnych było ponad 80 druhen i drubów. Po odcyżaniu porządku obrad sekr. odczytał protokół z ostatniego zebrania. Nad protokółem z zebrania grona technicznego prezes zarządził dyskusję, ze względu na interesujące sprawy wszystkich drh. świątecznych. Grono techn. m. in. wysunęło myśl utworzenia przy Sokole drużyny hokejowej oraz otwarcia świetlicy na czas zimowy. Z kolei sekr. odczytał obszerny artykuł z pisma „Sokół” o Paderewskim z okazji jego 75 rocznicy urodzin.

W wielkiego mistrza tonów i Polaka uczczono przez powstanie z miejsc. Z kolei dh. Wilamowska zda sprawozd. z pobytu na kursie instruktorskim w Borach Tucholskich, poczem dh. Prezes odebrał przyrzeczenie od 4 nowych członków.

W wolnych głosach wobec dostatecznej ilości chętnych do uprawiania hokeja zebrani polecili zarządowi sprawę rozpatrzyć. W sprawie otwarcia świetlicy zarząd zwrócił się do Zarządu Miejskiego, by użyżył na świetlicę sokolą lokalną w b. Szkole Wydz. Dyskutowano jeszcze nad sprawą płacenia składek przez dh. bezrobotnych, którzy winni stawić do zarządu wnioski o zwolnienie.

Po wyczerpaniu porządku obrad pieśnią sokolą zakończono zebranie.

W związku z wytluczeniem szyby żydowskiej.

Lubawa. W nocy z czwartku na piątek jakiś nieznany sprawca czy sprawcy wytlukli w składzie bławatów żyda Rosencheka wystawne okno wartości 700 zł. Czyn ten przypisuje miejsce. policja narodowcom, a zwłaszcza Młodym S. N. W tym też kierunku puszczono w ruch śledztwo. Prawdopodobnie znów falanga narodowców zapozna się z policją i protokółem. Możemy panów z „władzy” zapewnić, że są na fałszywym tropie. Przyznajemy się, że dla nas walka z żydami to najważniejszy odcinek walki o Narodową Polskę. Twierdzimy, że w 1919 r. odzyskałszy niepodległość, a nie odzyskałszy wolności. Wolni będziemy dopiero wtedy, kiedy pozytywnie rozwiążemy kwestię żydowską, kiedy o Polsce i w Polsce decydować nie będą żydzi i przez żydów kierowana masoneria, a decydować wyłącznie będzie Naród polski. Naród polski jest twórcą Państwa polskiego i tylko Naród może być jego gospodarzem. Mimo naszej walki z żydostwem o Polskę Narodową w naszym obozie nie należy szukać sprawców. Rozumiemy bowiem dobrze, że tluczeniem szyb nie rozwiąże się kwestia żydowskiej. Cóż, że jakiś zapaleniec, nie bacząc na utratę wolności, trzasnie kamieniem w żydowską szybę, skoro za zapaleniem wejdzie gromada polskich klientów i żydowi szkodę z nawiązką naprawi.

Pożar gospodarstwa.

Pacółtowo. W środę, 20 bm. o godz. 18.30 powstał pożar w zagrodzie, należącej do p. Jana Kobylskiego z Lipinek, a dzierżawionej przez p. Kamińskiego. Ogień strawił stodołę i szopę, które były ubezpieczone. Dzierżawcom spaliły się różne rzeczy wartości ok. 500 zł, które nie były ubezpieczone. Po dochodzeniach policyjnych osadzono p. Kobylskiego jako podejrzanego w więzieniu nowomiejskiego Sądu Grodzkiego.

Pogrzeb ś. p. Franciszka Sadowskiego, powstańca z r. 1863.

Samplawa. Nieuchronna śmierć coraz bardziej przędza resztę pozostałych przy życiu bohaterów powstania styczniowego. I tak zabrała nam ostatniego weterana z powiatu lubawskiego, ś. p. Franciszka Sadowskiego. W niedzielę o godz. 3 po poł. odbył się jego pogrzeb. Pogrzeb ten stał się potężną manifestacją patriotyczną. Zjechało mnóstwo przedstawicieli władz i wojskowości, obywatelstwa oraz wielka moc ludu. Przybył też pluton wojska i orkiestra z Brodnicy. Stawili się też wszystkie organizacje i towarzysza z parafii, jak niemniej zamiejscowe, z Lubawy i Nowogomiasta. Nic dziwnego tedy, że pochód pogrzebowy, który prowadził miejscowy ks. prob. Strehl w asyście ks. prof. Dembińskiego z Nowogomiasta i ks. prob. Zabrodzkiego z Niem. Brzozia, rozwinął się na kilometrowej prawie przestrzeni, przeplatany sztandarami i różnorodnymi mundurami. Orkiestra grała żałobny marsz, naprzemiennie z pięknym śpiewem chórowym „Miserere” ze strony miejscowego chóru kościelnego. W kościele odbyły się żałobne nieszpory, poczem po egzekwach nad trumną kondukt w asyście dwóch wyższych wymienionych kapłanów poprowadził z kościoła na cmentarz ks. prof. Dembiński. Mrok już zalegał cmentarz. Trumnie, której asystowali żołnierze, towarzyszyli pochodnie, które również rozświetlały mroki cmentarne, dodając żałobnemu obrządkowi osobliwego kolorytu. Dodać jeszcze należy, że trumnę, którą wieziono do kościoła na karawanie żałobnym, zaprzężonym w czwórkę, nieśli poza tem naprzemiennie delegaci rozmaitych organizacji. Na cmentarzu po odprawieniu przepisanych modłów i odśpiewaniu „Witaj Królowo” przemówił w serdecznych słowach starosta, p. dr. Tomczyński, dziękując jako przedstaw. Państwa, Zmarłemu za poniesioną ofiarę na okup wolności Ojczyzny. Jeszcze żałobna muzyka i chórowy śpiew pożegnany, a ciało Bohatera Narodowego spoczęło w ziemnej mogile, tej ziemi, w obronie której nie zawahał się nieść swego młodocianego życia. Niech Bóg Dobroliwy za plemiennie ukończenie ziemskiej uszczęśliwi Go raczy jako wiernego Syna Kościoła wiekulem posiadaniem Niebieskiej Ojczyzny! Niech odpoczywa w pokoju!

Z życia Kół Gospodyń Wiejskich.

Kazanie. Miejsce. Kolo Gosp. Wiejsk. urządziło od 4—10 bm. tygodniowy kurs gotowania przy udziale 17 kursistek. W tym roku odbył się już kurs wypieku ciast. Nauczylimy się bardzo dużo, bo pomimo, że kurs trwał tylko 6 dni, ugotowałyśmy 12 smacznych obiadów: dziennie dwie zupy, dwa drugie dania i dwie leguminy. Ogromnie podkreśliła instruktorka pow., p. Karolczykówna, która kurs przeprowadziła, znaczenie jarzyn w odżywianiu. Kurs odbywał się u przesiłki Kola, p. Wandy Rutkowskiej, której zawiązać należy, że kurs dał tak dobre wyniki. Kurs zakończ. wspólną kawką, na której był obecny i miejsc. Ks. Wikary, który w swem przemówieniu podkreślił celowość pracy Kół Gospodyń Wiejskich.

Kobiety polskie powinny dążyć stale, żeby były jaknajwięcej zorganizowane w Kółach, by wspólnym wysiłkiem pracować dla dobra wsi całej i Ojczyzny. Uczestniczka.

Z Pomorza

Kradzież.

Rynek. W nocy z 27 na 28 września weszli nieznani osobnity przez wyjście szyby do mego mieszkania, gdzie skradziono ubranie smokingowe, ubranie koloru wiśniowego, płaszcz latowy zielonkawy, płaszcz zimowy szary i letni, zielonkawy, 5 sukien i jeden kostjum oraz 5 sukienek dziecięcych i 2 pászczki. Wobec tego, że poszukiwania do dziś były bezskuteczne, wyznaczam zł 50 nagrody temu, kto mi wskaże lub pomoże do otrzymania mej własności. Józef Wierciński.

Wielki pożar strawił 8 gospodarstw

Lidzbark. W ub. czwartek przed wieczorem wybuch olbrzymi pożar w Mieszalce, z nieustalonej dotąd przyczyny w zabud. rol. p. Ad. Drozdowskiego. Spalił się dom mieszkalny, stodoła, szop, drwalnia, 2 kozy i 11 kur. Na skutek szalejącego wichru ogień przeniół się do zagrody rol. p. Jana Kowalskiego, któremu spalił się dom mieszkalny, stodoła i szop, dalej dom mieszkalny, szop i drwalnia rol. p. Rom. Wiśniewskiego, dom mieszkalny i szop p. Anny Jaroszewskiej, stodoła i 2 szopy rol. p. Marj. Foltynowskiego, p. Bron. Brzóska stodoła i szop, p. Tad. Góreckiemu dom mieszkalny i rol. p. J. Kowalskiemu dom mieszkalny, stodoła i szop. Ogółem dotkniętych pożarem zostało 8 gospodarzy, dla których straty zwłaszcza z powodu nadechodzącej zimy są tem dotkliwsze. Po większej części spalił się również żywy i martwy inwentarz. Ogólne straty oblicza się na około

Wysuszone mydło Tukan

jest najoszczędniejszym i najtańszym MYDŁEM DO PRANIA!!!

I przyjdzie ostatnia fala...

Dzień 8 września 1935 był dniem zwycięstwa Obozu Narodowego, a początkiem grobu sanacji. Nie dlatego „plebiscyt milczenia” stał się początkiem grobu sanacji, że ona wyборы przegrała, ale dlatego, że przegrana ta ujawniła nazewną i wewnątrz Polski słabość sanacji. Rządy sanacyjne zawisły w powietrzu. 8 września, to nie koniec walki, a początek zwycięskiej wojny, której koniec — to Polska pod rządami narodowemi.

Zwycięstwo nasze przyniosło ze sobą odprężenie w społeczeństwie. Zaczął miąć strach. Dziś nas w pochodzie do Wielkiej Polski nie zahamuje ani Bereza ani więzienie. Konsekwencją 8 września to upadek rządu p. Stawka, który runął pod naporem społeczeństwa. Lody ruszyły i prą naprzód. Nie to, że nowy rząd, który przyszedł, nie jest „nasz”. Rząd nowy, deklamatorski i tak kryzysu nie zagada. Lody ruszyły — przyjdzie ostatnia fala, a z nią Rządy Narodowe, bo Polskę z obecnego bałaganu wyprowadzić mogą tylko Rządy Narodu.

Wobec upadku sanacji istnieje niebezpieczeństwo, że znajdą się ludzie, zmęczeni walką, którzy dając będą do zgody, do pacyfikacji stosunków. Pacyfikacja zaś tylko nastąpić może przez usunięcie sanacji od rządów.

Domagamy się ustąpienia kłki, która zaciężyła nad Polską, domagamy się władzy dla Narodu. Idą czasy ważne. Nie trzeba narzekać. Narzekaniem niczego nie zmienimy. Czas najwyższy organizować się, wzmacnić i wyrównać szeregi narodowe.

Już znaczna część Narodu polskiego rozumiała, że tylko Oboz Narodowy zapewnić może Polsce prawdziwą wielkość. Ku przerażeniu lewicy i sanacji Polacy coraz tłumniej szeregują się pod sztandarem Obozu Narodowego.

W dzisiejszych smutnych czasach, w okresie, w którym państwo nasze wskutek błędnej i szkodliwej polityki sanacji znalazło się w bardzo ciężkim i trudnym położeniu, obowiązkiem każdego Polaka jest organizować się i walczyć z wszystkimi objawami zła, a budować podwaliny lepszej przyszłości. Musimy niezmordowanie walczyć z tem wszystkim, co Polskę osłabia i rozkłada.

Musimy tępic lajdactwa, jak i głupotę polityczną, szerząc zdrową myśl narodową.

A przyjdzie ostatnia fala, a z nią Rządy Narodowe.

100 000 zł. Ubezpieczenie pokryje tylko część strat. W akcji ratunkowej brały udział okoliczne straż. Wszczęto energiczne dochodzenia nad ustaleniem przyczyny pożaru. Tak olbrzymiego pożaru w ostatnich latach w tut. okolicy nie było.

Z życia K. S. M. parafii koszelewskiej.

Tuczeki. Młodzież KSM. produkuje wśród innych organizacji na tutejszym terenie. Chętnie spełnia swoje obowiązki religijne i w dziedzinie fachowo rolniczej. Z niemałym powodzeniem postępuje szybko naprzód akcja Przyp. Roln., które w przeciągu 2 lat (założone wr. 1934) wybiło się na I sze miejsce w pow. działowskim.

W niedzielę, 17 b. m., odbył się w sali p. Karczewskiego w Koszelewach pokaz 5 sekcji Przyp. Roln. przy oddziałach K. S. M. m. i z. parafii koszelewskiej. Ekspozycję mieściły się na 2 stołach, gustownie przybrane w kwiaty. Na ścianach sali umieszczono tablice, ilustrujące udział K. S. M. oraz in. organizacji w Przyp. Roln. Pokaz otworzył słowem wstępem w przepięknej okolicznej luźności sali w obecności prezesa okręg. K.S.M., p. Fichny z Działdowa, inż. Tempsena z Poznania, przedstawicieli Pom. Izby Roln. i dyr. Szkoły Roln. z Brodnicy i przybyłych druhow i druchen z W. Łęka — asystent kośc., ks. Lange. Następnie przemówił w krótkich słowach przedstawiciel urzędu wojewódzkiego radca p. Tolik, dziękując członkom P. R. i wyrażając swą wdzięczność. Po nim w dłuższem przemówieniu przedstawił cel i zadanie P. R. przedstawiciel Pom. I. R., inż. Miksiewicz. Następnie prof. Szkoły Roln. z Brodnicy, p. Spletewicz, rozdał nagrody. I szą nagrodę zdobył dh. przed. P. R. St. Popis z Tuczek w postaci pługą za najlepszą pracę i rozszerzanie akcji P. R., dh. Czarnecki otrzymał książkę pt. „Hodowla zwierząt”, dh. Marcinkowski i Markowski — roczny abonament „Kłosów”, dechny: Zaleska, Marcinkowska i Kozłowska — piękne książki z dziedziny gospodarstwa domowego. Wkońcu ks. Asystent zaapelował do rodziców, aby posyłali dzieci do K.S.M., gdyż tam można zdobyć najlepsze wychowanie. Potem odbyła się wieczerza, na której program składały się występy chóru, deklamacje oraz wystawienie utworu scen. p. t. „Piastowy polski Lud”. Z kolei nastąpiła w harmonijnym nastroju zabawa do godz. 12 ej.

Luźność powracała z pokazu z miłymi wrażeniami, pochwalając pracę KSM., a szczególnie trud ks. asyst. Langiego. W imieniu wszystkich zespołów 5 dziękujemy Pom. Izbie Roln., Kat. Zw. Młodzieży Męskiej w Peplinie za założenie Przyp. Roln. oraz ks. asyst. kościel. Langemu za założenie Przyp. Roln. w naszych oddziałach KSM., za jego działalność i mrończącą pracę dla naszego dobra. Przdownik

RUCH TOWARZYSTW.

N. O. K.

Nowemiasto. Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 28 bm. o godz. 5-ej po poł. w zwykłym lokalu. O liczny udział prosi Przewodnicząca.

Trzydniowy strajk protestacyjny
w górnictwie od 25 — 27 listopada.

Katowice. Przy udziale około 1000 delegatów rad załogowych odbył się ostatnio w Katowicach kongres rad załogowych.

Uchwalono rezolucję strajkową, która m.i. brzmi: 1) na znak protestu przeciwko lekceważeniu przez przemysłowców wysuniętego przez robotników żądania skrócenia czasu pracy bez obniżki zarobków oraz celem zadokumentowania solidarności i zdecydowanej woli górników i hutników do prowadzenia podjętej walki aż do zwycięskiego końca kongres postanawia przeprowadzenie trzydniowego strajku protestacyjnego w górnictwie i hutnictwie dnia 25, 26 i 27 listopada br.

Kongres wzywa robotników wszystkich kopalń i hut zagłębi Śląskiego, Dąbrowskiego i Krakowskiego do solidarnego poparcia żądań w dziedzinie przeprowadzenia skrócenia czasu pracy.

18 000 mórg przechodzi w ręce
niemieckiego żyda.

Zyd będzie jednym z największych ziemian
w Wielkopolsce. — Czyżby p. Sikorski
aż tak nisko upadł?

„Kurjer Poznański” alarmuje opinię polską, że wielkie dobra grodzkie w Wielkopolsce, będące dotychczas własnością p. Heleny Zimmermannowej, mają przejść w posiadanie żyda Nussauba z Berlina.

Zyd Izaak Nussbaum, zamieszkały w Berlinie, jest od dłuższego czasu największym wierzycielem p. Heleny Zimmermannowej, posiadającej obywatelstwo polskie i przebywającej obecnie w Grodzisku. Nussbaum nabył m. in. hipotekę na 200 tys. dolarów, którą to hipoteką obciążone były dobra grodzkie na rzecz „Bank fuer Handel und Gewerbe”. Obecnie Nussbaum postanowił przystąpić do nabycia tego majątku. Ponieważ sam jako żyd obywatel niemiecki nie otrzymałby przewłaszczenia, porozumiał się z b. właścicielem majątku Rakowice w pow. lubawskim na Pomorzu, p. Janem Sikorskim, który — jak nas informują — przy pomocy p. Ludwika Zyndram - Marynowskiego w Warszawie i żydowskiego adwokata niejakiego Maksymiljana Schoenbacha, uzyskał zgodę władz polskich na nabycie dóbr Grodzisk na swoje nazwisko.

Równocześnie Nussbaum spowodował utworzenie w Warszawie spółki akcyjnej „Soleci”, która zająć się ma hodowlą nasion buraczanych na terenie majątków grodzkich. W spółce tej posiada udziały, poza p. J. Sikorskim, żyd Wohl z Berlina.

We czwartek poleciał samolotem z Berlina do Poznania Izaak Nussbaum i bawił w Poznaniu przez cały dzień, po czym w nocy powrócił do Berlina.

Sprawa nabycia dóbr grodzkich przez Nussauba przy pomocy p. Jana Sikorskiego, który nie posiada milionowych funduszy, potrzebnych do przeprowadzenia takiej transakcji jak nabycie dóbr, liczących 18 tysięcy mórg dobrej roli i pięknych lasów, postąpiła bardzo daleko.

W ubiegły piątek u notariusza p. Niebieszczańskiego w Grodzisku miano przystąpić do podpisania kontraktu sprzedaży dóbr grodzkich p. Janowi Sikorskiemu.

BEZPŁATNIE!

książkowy, bogato ilustrowany
„KALENDARZ ŁĄKOWSKI”

oraz **ścienny** otrzymają wszyscy abonenci „**DRWĘCY**”, którzy zamówią gazetę na grudzień. „**DRWĘCA**” obiecuje — **słowa dotrzyma!**

Drodzy Przyjaciele! Rozgłoscie tę wieść wśród Waszych Krewnych i Znajomych. Jednajcie naszemu piśmie, stojącemu nieugięte na gruncie katolickim i narodowym — nowych czytelników, przyjaciół i abonentów.

Przedpłata za „**DRWĘCĘ**” wynosi z doręczeniem 1,20 zł miesięcznie. „**DRWĘCA**” dodaje: „Nasz Przyjaciel” — niedzielny dodatek, „**Rolnik**” — dodatek fachowy dla rolników, „**Dział Kobiety**”, „**Opielun Młodzieży**”, „**Kalendarz Łąkowski**” i ścienny.

Przenumeratę na grudzień przyjmują między 15, a 25 listopada — listonosze, urzędy i agencje pocztowe, bezpośrednio administracja w Nowemiejście oraz oddziały: w Brodnicy, Działdowie, Lidzbarku i Lubawie.

Premjer Kościółkowski przemawiał przez
radio do społeczeństwa.

Ostatnio p. premjer Kościółkowski wygłosił w radio zapowiedziane już na wtorek przemówienie. Nie zawierało ono merytorycznie niczego, czego ogół nie wiedziałby już z prasy o dekretach podatkowych i zamierzeniach budżetowych. Szeroki ogół dowiedział się z przemówienia jasno, że nowe podatki obciążą także wojskowych, a nie tylko samych urzędników. Przrzekł p. Premjer poznać ceny karteli. Było także ponowne zapewnienie o kontakcie z społeczeństwem. Dowodem tego „kontaktu” jest dla p. Kościółkowskiego jego głos na falach eteru.

Wykrycie współpracy rządu
litewskiego

z wywrotowcami ukraińskimi wywołało
wielkie wrazenie na Litwie.

Ryga. Sensacyjna wiadomość o finansowaniu przez rząd litewski ukraińskiej organizacji terrorystycznej w Polsce wywołała tu duże wrazenie.

Kilka dzienników litewskich przytacza w obszernym streszczeniu ustęp aktu oskarżenia, dotyczący współpracy czynników litewskich z Ukraińcami.

Wrazenie w Szwajcarii.

Genewa. Ostatni „**Suisse**” zamieszcza obszerne streszczenie aktu oskarżenia przeciwko terrorystom ukraińskim, podkreślając szczególnie pomoc, udzielaną organizacjom ukraińskim przez Litwę.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Wtorek, dn. 26. XI. 6.30 Audycja poranna. 12.03 Dziennik. 12.15 Audycja dla szkół. 12.30 Muzyka. 13.25 Chwilka gosp. dom. 15.30 Koncert. 16.15 Koncert. 16.45 „Cała Polska śpiewa”. 17.00 „Luneta — obrzym” — odczyt. 17.15 Muzyka operetkowa. 17.50 Skrzynka językowa. 18.00 Pieśni do słów Mickiewicza. 18.30 „Powązki” szkic lit. 18.45 Muzyka sal. 19.00 Spłata długów Fund. Obrót. Reformy Rolnej. 19.35 Pogad. akt. 20.00 Koncert symf. z Łodzi. 22.30 Odczyt dla lekarzy. 22.45 „Zdobycze nowej Konstytucji polskiej”. 23.05 Muzyka tan.

Sroda, dn. 27. XI. 6.30 Audycja poranna. 12.03 Dziennik. 12.15 „Czy możemy żyć bez mięsa?” 12.30 Muzyka. 13.25 Chwilka gosp. dom. 15.30 Melodie z filmów dźwięk. 16.00 Tr. z zakładu dla głuchoniemych. 16.20 Recital śpiew. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuch. radja. 17.00 „Czy staszne jest hasło wszystko dla dziecka” — odczyt. 17.20 Utwory Bacha. 17.50 „Świat się śmieje”. 18.00 Miniatury kwartetu. 18.30 Skrzynka ogólna. 18.45 Muzyka sal. 19.00 Porady wet. 19.35 Wiad. sport. 19.50 Reportaż aktualny. 20.00 Tow. śpiew. „I owszem”. 20.45 Dziennik. 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.00 Twórczość Chopina — XIII audycja. 21.35 „Upiór w literaturze” — szkic lit. 21.50 „Jacy bywają klienci” — pogad. 22.00 Muzyka tan.

Program Polskiego Radja S. A. Rozgłośnia

Pomorska w Toruniu.

Fala 804,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Wtorek, 26. XI. 7.55 Parę informacji. 12.30, 13.35 Płyty. 15.20 Przegląd giełd. i komun. zegl. 18.30 Związek Jaszczurczy — odczyt. 18.45 Recital fortep. 19.09 Chwilka morskopomorska. 19.20 Koncert reklam. 19.35 Wiad. sport. z Pomorza. 22.45 Płyty.

Sroda, 27. XI. 7.55 Parę informacji. 13.30 Płyty. 15.20 Przegląd giełd. i komunikat zegl. 15.30, 17.20 Płyty. 18.30 Rozmowa z dziećmi. 18.40 Zycie artyst. kult. i nauk. na Pomorzu. 18.45 Płyty. 19.00 „Porady weterynaryjne”. 19.20 koncert reklam. 19.35 Wiad. sport. z Pomorza. 23.05 Płyty.

Pozatem transmisje z innych polskich stacyj.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 23. 11.

Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	12.25—12.50
Pszonica	17.50—17.75
Jęczmień browarowy	15.00—16.00
Owies	15.00—15.75
Otręby żytnie	9.25—9.75
Otręby pszenne	10.00—10.50
Łubin żółty	11.90—11.50
Łubin niebieski	9.50—10.00
Rzepak zimowy	42.50—43.50
Rzepak zimowy	40.50—41.50
Siemię lniane	36.00—38.00
Gorzycza	34.00—36.00
Groch Victoria	25.00—30.00
Groch Folgera	21.00—23.00
Mak niebieski	61.00—63.00
Koniczyna czerwona surowa	90.00—100.00
Koniczyna biała	75.00—95.00
Koniczyna szwedzka	160.00—175.00

Za redakcję odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemiejście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych słą wyższą, prezydent w składzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie towaru. Abonent nie ma prawa domagania się siedziestoznaczonych numerów lub odszkodowania.

Dobrowolna licytacja.

W piątek, o godz. 10-tej przed południem sprzedawać będę w domu:

urządzenie 2 pokoi, kuchni

i sprzętów, prawie nowe. Poszczególne sprzedają od zaraz.
LUBAWA, Gdańska 24.

Po najniższych cenach polecam:

PIECE ŻELAZNE

skrzynkowe i okrągłe

KUCHENKI ŻELAZNE

(Westfalskie)

KAFLE do PIECÓW

w różnych kolorach

i przybory do takowych.

Wszelkie sprzęty

kuchenne.

Wszelkie MASZYNY

ROLNICZE, jak:

maneże

miłocarki

wialnie

sieczkarki

maszyny do brukwi

parniki do parowania

kartofli, jak i wszelkie

części zapasowe

N. Ewertowski,

tel. 66 — tel. 66

handel żelaza, maszyn rolniczych i sprzętów domowych

NOWEMIASTO.

Abazury

— nowe wzory —
w różnych wielkościach
poleca

„**DRWĘCA**” Nowem'asto.

Poszukuje dzielnego
pomoćnika

stolarskiego na drobne meble
od zaraz **Wład. Jankowski,**
Zajeziorek, Rybno
k. Działdowa.

Kupię dobrego młodego
psa

najchętniej wilka.
Kto? wskaze eksp. „**Drwęcy**”
Nowem'asto.

Tapety

teraz
20 proc. taniej
poleca

J. BUŁKA,
księgarnia, Brodnica, Rynek.

Za kilka złotych

każdy

może sobie s a m zbudować
APARAT RADJOWY,
DETEKTOROWY

zaopatrując się w poszczególne
części

w „**DRWĘCY**”
Nowem'asto, Rynek.
Szczegółowe infor. na miejscu.

Stanisław Kleszczyński

przeżywszy lat 20.
O czem donosi w ciężkim smutku pogrążona
RODZINA.

Nowem'asto, dnia 25 listopada 1935 r.

Eksportarja zwłok z domu żałoby do kościoła parafjalnego odbędzie się w środę, dnia 27 bm. o godz. 9-tej, następnie pogrzeb.

Numer akt: 86-35.

Wezwanie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lidzbarku, Józef Czerniewicz, mający kancelarię w Lidzbarku, ul. Sądowa Nr. 3 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21. 12. 1935. o godz. 10 tej przystąpi do opisu nieruchomości wiejskiej Nowy Dwór k. 74 własność Józefa i Anastazji Krajewskich w Nowym Dworze, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzycielności w kwocie c-a 700,00 zł plus koszty przypadającej wierzycielowi Krajewskiemu Franciszkowi od dłużników Krajewskich Józefa i Anastazji i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

Dnia 21 listopada 1935 r.

Komornik J. Czerniewicz.

Spółka Łowiecka w Tereszewie

ogłasza

przetarg na polowanie.

Przetarg odbędzie się 29. XI. w szkole w Tereszewie o godz. 14.

WĘGIEL

opałowy
i kowalski

Fr. Tysler, Lubawa.

Uczciwa

dzieweczyna,

umiejąca dobrze gotować, po-

trzebna od 1 grudnia 1935 r.

W. Łazarewiczowa,

Nowem'asto, Łąkowska 10.

Potrzebna

od zaraz służąca umiejąca go-

tować **Kopelewiczowa,**

Lidzbark, Rynek.

Chłopak

do koni oraz pasterz obaj

umiejący doić potrzebni
Neumann, Złotowo.

Polecam sprotki po cenach konkurencyjnych, i towar pod gwarancją. Upraszam Szanownych rodaków o poparcie

Jan Kaczyński,
wędzarnia ryb,
Hel, Kuracyjna 6.

REKORD
MODEL
DELUXE

ROLER
KOWER

Kara klacz
bardzo silna, zdrowa, 11-letnią
ma do oddania natychmiast
Kudert, fabryka skór,
Lidzbark.

Poszukuję 4-6 konnego
maneża

Majka, Nowydwór,
pow. lubawski.

ŻARÓWKI

w wielkim wyborze poleca
„**DRWĘCA**”
Nowem'asto.